

X התובע:

- נגד -

Y הנתבעת:

פסק בורות

1. התובע יליד 1997, שמקום מגוריו [REDACTED]. בגיל 14 עבר לשחק בשורות Y. בתום העונה הקודמת (14/15) סיים השחקן את לימודיו התיכוניים והוא מתעתד להתגייס לצה"ל בימים אלה. במהלך ארבעת העונות בהן שיחק בשורות הקבוצה התגורר [REDACTED] במימון הקבוצה.
2. בשלוש עונותיו הראשונות השתלב השחקן בשורות הקבוצה והיה שחקן הרכב קבוע (נספח א' לכתב התביעה). בעונה שעברה 14/15, שותף השחקן ב-14 משחקים, וגם זאת לא באופן מלא ולו במשחק אחד; על פי חישוביו, שיחק במשך 292 דקות בלבד. הקבוצה מסבירה זאת בכך שהתובע שולב בקבוצת הנוער עם שחקנים שרובם גדולים ומנוסים ממנו וכי הצפי היה שבעונה זו ישתנה המצב.
- התובע אף זומן לאימוני נבחרת הנוער אך לאחר זמן קצר נופה משורותיה (בסמוך לאחר הפסקת אימונו בשורות הקבוצה, כמתואר להלן).
3. התובע החל להתאמן בתחילת העונה הנוכחית ואף יצא עם הקבוצה למחנה אימונים בחו"ל. לאחר שחזר ממחנה האימונים, החליט התובע כי איננו מעוניין להמשיך לשחק בקבוצה. התובע שלח למאמנו [REDACTED] ולמנהל הקבוצה [REDACTED] הודעות טקסט בהן מסר להם על כך והסביר זאת ברצונו לחזור לצפון.
4. החל מיום 12.7.15 הפסיק התובע להגיע לאימוני הקבוצה. הפניה בכתב מטעם הקבוצה מיום 19.7.15 לא הואילה. מיני אז לא שב השחקן להתאמן. השחקן סירב לכל הסדר שהוצע על ידי הקבוצה ועל ידי, שמטרתו נסיון לבחון חזרה – ולו חלקית/הדרגתית - לאימון בשורות הקבוצה (מבלי לגרוע מטענותיו המשפטיות).

5. להשלמת התמונה יצויין כי הקבוצה הציעה לשחקן לעבור ולגור על חשבונה בדירה שכורה באזור מתחם האימונים שלה. כן הציעה הקבוצה לשחקן להתקשר עימו בהסכם, אך השחקן סרב לנהל מו"מ לאור כוונתו להתנתק מהקבוצה.
6. ביום 23.7.15 פנה השחקן בבקשה לבית הדין העליון כדי שזה ינחה את המוסד למעמד השחקן לדון בבקשה להעברת השחקן. לטענת ב"כ השחקן, הבין כי הבקשה לא תידון ולפיכך הוגשה התביעה ביום 11.8.15. בקדם המשפט שנערך ביום 2.9.15 נדונה בקשת השחקן לקבלת היתר זמני להתאמן בקבוצה אחרת, עד להכרעה בבוררות. בקשה זו נדחתה שכן מצאתי – כמפורט בהחלטה מיום זה – כי מאזן האינטרסים נוטה לטובת הקבוצה. כן נקבע באותה החלטה כי יתקיים דיון מהיר בתביעה (בכפוף למגבלות עקב חגי תשרי).
- ביום 21.9.15 התקיים הדיון בהוכחות. הוגשו סיכומים מטעם שתי הצדדים ואלה הועברו ליועץ המשפטי של ההתאחדות, לקבלת עמדתו (על פי החלטתי מיום 21.9.15, לאחר שב"כ השחקן ביקש זאת). משהתקבלה חוות דעת היועץ המשפטי, אפשרתי לשחקן להגיב לאמור בה, עד ליום 25.10.15. במועד זה, פנה ב"כ השחקן, הודיע שיש ניסיון להגיע להבנות בין הנתבעת לבין קבוצת [REDACTED] וביקש אורכה להגשת תגובתו. בעקבות בקשה דומה נוספת, ניתנה אורכה נוספת עד ליום 1.11.15.
- כפי שהסתבר, המו"מ האמור לא הבשיל לכלל הסכם וביום 1.11.15 הגיש השחקן את תגובתו המפורטת במייל. עקב תקלה משרדית לא הועבר אלי המייל ורק לאחר פניית ב"כ השחקן ביום 10.11.15 נודע לי על כך. אני מתנצל בפני הצדדים ובפרט בפני השחקן על התקלה האמורה, שערכה את מתן פסק הבוררות.

הכרעה בטענות הצדדים

7. בכתב התביעה עותר השחקן "לשחררו באופן מיידי משורות הנתבעת". בסיכומיו שינה התובע את הטרימינולוגיה והוא מתייחס "להעברתו" ול"מעמדו" (מקצוען/חובבן), תוך שהוא עותר למתן הצהרה לפיה הינו "חובבן אשר רשאי לעבור לכל קבוצה אחרת, בתמורה או ללא תמורה".
- אם נדייק, הרי שעתירתו של השחקן איננה שיקבע כי הוא איננו שחקנה של הנתבעת, אלא שתוצהר זכותו לעבור לכל קבוצה אחרת על פי בחירתו. אין לפנינו תביעה "לשחרור" עקב הפרה של הנתבעת או תביעה לאשר העברתו לקבוצה מסויימת, אלא עתירה לסעד הצהרתי להכרה בזכות השחקן לעבור לקבוצה אחרת שתבחר על ידו, וזאת מכיוון שאיננו רוצה עוד לשחק בשורות הנתבעת. מכיוון שפנייתו של השחקן איננה תיאורטית גרידא אלא שבכוונתו להמשיך ולשחק כדורגל, אדון בתביעה זו דרך העדשה של האפשרי והלא-אפשרי בקשר להעברת שחקן מקבוצה לקבוצה.
8. סעיף 11א' (ב) לחוק הספורט, תשמ"ח-1988, אשר תוקן בחודש יוני 2012 קובע את הכלל לגבי העברת ספורטאי שגילו מעל ל- 17 שנה, מקום בו לא קיימת הסכמה להעברתו: **הסגר**, לתקופה אשר תקבע בתקנון איגוד הספורט הרלוונטי. סעיף זה אף קובע כי איגוד הספורט יכול לקבוע תנאים מקלים (וברור כי בתקנון איגוד הספורט לא ניתן לקבוע תנאים מחמירים):

- 1 ספורטאי שמלאו לו 17 שנים המבקש לעבור לאגודת ספורט אחרת יוכל,
 2 באין הסכמה להעברתו ובכפוף לתנאים שייקבעו בתקנון לפי סעיף 10,
 3 להגיש, בפגרה, טופס הסגר, ולעבור לאגודה אחרת לאחר שנכנס להסגר;
 4 תקופת ההסגר תהיה כפי שייקבע בתקנון כאמור ולא תעלה על עונת
 5 ספורט אחת.
- 6 אם כן, המחוקק הישראלי קבע את ברירת המחלל במקרה של חוסר הסכמה לגבי מעברו
 7 הספורטאי, ובאין הוראות מקלות בתקנות האיגוד הרלוונטי: הסגר.
 8 ויובהר, כלל זה חל על כל סוגי הספורטאים. כפי שנראה להלן, ובהסתמך על פסק דין של בית
 9 המשפט העליון אשר ניתן לפני מספר חודשים (ע"א 7883/12 קשר ספורט בע"מ נ' האוצר-אגף
 10 המכס ומע"מ ת"א 3, להלן: "**פסק דין קשר ספורט**"), להגבלות על העברת ספורטאים בענפי
 11 הספורט הקבוצתי יש הצדקה טובה יותר מאשר הגבלות על מעבר ספורטאים בענפי ספורט
 12 אישיים.
- 13 9. בתקנון הרישום של ההתאחדות לכדורגל נקבעו הקלות על מעבר שחקנים ללא הסכמת
 14 הקבוצה המעבירה, בהתקיים תנאים מסוימים. בסעיף 12 לתקנון זה, נעשית הבחנה בין
 15 העברת שחקן לקבוצה לא מקצוענית (סעיף 12(א)) לבין העברת שחקן לקבוצה מקצוענית
 16 (סעיף 12(ב)). כן נעשית הבחנה לעניין הקבוצה המעבירה: האם הינה קבוצה לא מקצוענית או
 17 קבוצה מקצוענית.
- 18 אם כן, ההסדרים הקבועים בסעיף 12 לתקנון הרישום מוחלים על פי הגדרת הקבוצות
 19 המעורבות בהעברת השחקן: האם הקבוצה המעבירה הינה קבוצה מקצוענית או לא מקצוענית
 20 ואם הקבוצה הקולטת הינה מקצוענית או לא מקצוענית. אין התייחסות לשאלה אם השחקן
 21 הוא "חובבן" או "מקצועני" (תהא משמעותם של מושגים אלה אשר תהא).
- 22 10. סעיף 1 לתקנון הרישום בה ללמדנו מהי קבוצה מקצוענית ומהי קבוצה לא מקצוענית,
 23 כמצוטט להלן:
- 24 - "קבוצה מקצוענית" קבוצה הנמנית על ליגת העל, הליגה הלאומית והליגה הארצית.
 25 - "קבוצה לא מקצוענית" – קבוצה הנמנית על ליגה א', ליגה ב', ליגה ג', ליגות נוער וילדים
 26 וכן קבוצות בליגות לנשים.
- 27 לגישת התובע, שחקן המשחק בקבוצת נוער, נחשב לשחקן המשחק בקבוצה לא מקצוענית,
 28 באשר הגדרת "קבוצה לא מקצוענית" מתייחסת במפורש לקבוצות בליגת הנוער. לטעמו של
 29 היועץ המשפטי של ההתאחדות, שאלת סיווגה של קבוצת נוער תלויה בסיווגה של הקבוצה
 30 הבוגרת במועדון; כך, קבוצת נוער של אגודה לה קבוצה המשחקת בליגת העל תחשב כקבוצה
 31 מקצוענית בעוד קבוצת נוער של אגודה לה קבוצה המשחקת בליגה א' או שאין לה קבוצה
 32 בוגרת, תחשב קבוצה לא מקצוענית.
- 33 דומה כי יש לקבל את הפרשנות המוצעת על ידי היועץ המשפטי. כפי שמבואר בחוות דעתו,
 34 בפ"א נקבעות הקטגוריות של הקבוצות באגודה מסוימת על פי הקטגוריה של הקבוצה
 35 הבכירה באגודה זו. פירוש זה מקובל גם על המוסד למעמד השחקן: מהחלטתו מיום 26.7.15
 36 בעניין W נ' Y – המתייחסת לשחקן בגיל 19, עולה כי דחיית פניית השחקן על הסף נעשית
 37 בהסתמכות על סעיף 12(ב)(2)(5) (שכפי שנראה, דן במקרה של העברת שחקן מקבוצה

- 1 מקצוענית לקבוצה מקצוענית אחרת). עוד יאמר כי אם כל שחקן נוער יחשב כשחקן בקבוצה
2 לא מקצוענית, הרי שיהיו מתי מעט אשר יחולו עליהם הכללים שבתקנון לגבי מעבר שחקנים
3 שגילם מ- 17 שנים ועד 21 שנים מקבוצה מקצועית לקבוצה מקצוענית אחרת; ההנחה היא כי
4 מי שהתקין תקנה זו בתקנון הרישום לא התכוון שתהיה בבחינת (כמעט) אות מתה.
- 5 11. משבאנו לכאן, עלינו לבחון את הוראות תקנון הרישום לגבי העברת שחקן מקבוצה מקצוענית.
6 מכיוון שאיננו יודעים האם הקבוצה אליה יבקש השחקן לעבור היא קבוצה מקצוענית או
7 קבוצה לא מקצוענית, אבחן את שתי החלופות:
- 8 העברה לקבוצה לא מקצוענית: במקרה כזה חל סעיף 12(א) לתקנון הרישום. לעניין זה קביעתו
9 של התקנון קטגורית (תרתי משמע): בהעדר הסכמה בין שלושת המעורבים בהעברה: הקבוצה
10 המעבירה, הקבוצה הקולטת והשחקן, לא מתבצעת העברה, אלא לאחר הסגר.
- 11 העברה לקבוצה מקצוענית: בעניין זה חלות הוראות סעיף 12(ב) לתקנון הרישום. סעיף קטן
12 (5)(א) לסעיף זה קובע כי בהעדר הסכמה בין שלושת הגורמים המעורבים בהעברתו של שחקן
13 שגילו מעל ל- 17 שנים אך לא מעל 21 שנים, "יישאר השחקן רשום בקבוצה המעבירה עד אשר
14 יגיעו השחקן, או קבוצה קולטת המעוניינת בו, להסכמה עם הקבוצה המעבירה לגבי גובה
15 הפיצוי" לקבוצה המעבירה.
- 16 12. יצויין כי השחקן מבקש להחיל עליו – בין במישרין ובין באנלוגיה – את הוראות סעיף 12(ב) (1)
17 לתקנון הרישום, על פיו שחקן שגילו מעל ל- 17 שנים המשחק בקבוצה לא מקצוענית והמעוניין
18 לעבור לקבוצה מקצוענית, יכול לעשות כן אף בהעדר הסכמת הקבוצה המעבירה, בכפוף
19 לתשלום פיצוי לקבוצה המעבירה, בסכום שיקבע על ידי המוסד למעמד השחקן.
20 כאמור לעיל, בהיות הנתבעת קבוצה מקצוענית, לא חלה חלופה זו על התובע.
- 21 13. הצגנו את התנאים הקבועים בתקנון הרישום לגבי העברת שחקנים בגיל התובע. כאמור,
22 העיקרון נקבע בחקיקה ראשית וההקלות (ככל שניתנות) בתקנון ההתאחדות לכדורגל (וכפי
23 שעולה מהתקנון, מעת לעת הוכנסו שינויים בתנאים אלה). לכללים הקבועים בתקנון הגיון
24 משלהם; ניתן היה לחשוב על הסדרים אחרים שגם הגיונם בצידם, תוך שנקבעים תנאים
25 ותבחינים אחרים. אין בכך כדי לאיין את הקבוע בתקנון וכל עוד לא שונה התקנון, יש לנהוג על
26 פיו. אלה הכללים החלים על הקבוצות והשחקנים – כולם – ועל פיהם פועלים ומתכננים את
27 צעדיהם כל הגורמים בענף. ההקלות שהותקנו יחסית לאמור בחוק הספורט הינן גדרות
28 ומדודות, ולא אמורות להוות קרש קפיצה לסטיה מהן. אם כך, הקלה חלה על מי שעומד
29 בתנאים הקבועים בה ומי שלא, לא יכול לזכות בה והדרך שלו להשתחרר משורות הקבוצה
30 הינה הגשת טופס הסגר.
- 31 14. השחקן טוען כי עקרונות-העל של חופש העיסוק והזכות לכבוד גוברת על הקבוע בחוק הספורט
32 ובוודאי שבתקנוני ההתאחדות. לדידו, כל שחקן זכאי לבחור את הקבוצה בה הוא רוצה לשחק
33 (ובכל אופן, יכול להחליט כי איננו רוצה להוסיף ולשחק בקבוצה בה הוא רשום), ויש לכבד
34 החלטה זו. שחקן הינו בגדר עובד, אשר לא ניתן לכפות עליו להיות קשור למקום עבודה בו
35 איננו חפץ.
- 36 כאמור לעיל, סעיף 11(א) לחוק הספורט תוקן לפני כשלוש שנים. התיקון כלל הקלות לגבי
37 שחקנים בגיל התובע: קיצור תקופת ההסגר (משנתיים לשנה) ומתן אפשרות לאיגוד הספורט

1 הרלוונטי לקבוע תנאים מקלים מהקבוע בחוק. משנתן המחוקק את דעתו בסוגיה זו אך
 2 לאחרונה ועידכן את התנאים להעברה (תוך שהוא משאיר את ההסגר כברירת המחדל), צריכה
 3 להיות הצדקה טובה מאוד שלא לנהוג על פי האמור בדין.
 4 בהחלטתי בתיק בוררות V נגד Y, קבעתי כדלקמן:

6 "... "בשחרור שחקן מקבוצה מעורבים אינטרסים רבים שיש לאזן
 7 בניהם: אין המדובר ביחסי עבודה רגילים, אלא במערכת מורכבת
 8 וייחודית המתייחסת לצדדים נוספים, שהשחקן והקבוצה הנם רק
 9 חלק ממנה." () ישנו אינטרס שלא ניתן
 10 להפריז בחשיבותו, לכך שכל העוסקים בענף ידעו בוודאות מהם
 11 הכללים החלים על העברת שחקן; יש להמנע ממצב בו קיימת חוסר
 12 וודאות בשאלה האם פניה למוסד לבוררות תביא בסופו של דבר
 13 לשחרור השחקן; הקבוצות משקיעות בשחקנים על סמך תנאי
 14 העברה הקבועים בחוק הספורט ובתקנון הרישום, והדבר פועל
 15 לטובת השחקנים.

17 בית המשפט העליון קבע קביעות דומות מאוד, בפסק דינו מיום 13.7.15 בעניין קשר ספורט.
 18 בפסק הדין נבחן טיב הקשר שבין שחקן לקבוצה; בית המשפט מכריע בשאלת חבות בתשלום
 19 מע"מ בגין כספים שמשלמות קבוצות ישראליות עבור רכישת או השאלת שחקנים זרים, ואגב
 20 כך סוקר כבוד השופט הנדל את מערכת הדינים החלה על ההתקשרות שבין שחקן לבין קבוצה
 21 בכלל ואת האפשרויות של מי מהצדדים להשתחרר מהתקשרות זו בפרט. כפי שמודגש בפסק
 22 הדין, ההתקשרות נבחנת ראשית בהיבטים של דיני החוזים ורק בשלב שני נבחנת ההשלכה
 23 לעניין החברות במע"מ. כבוד השופט הנדל, עימו הסכימו כבוד השופטים מלצר וזילברטל, קבע
 24 כי מערכת היחסים שבין שחקן לבין קבוצה הינה מערכת יחודית שיש לבחון אותה בשונה
 25 ממערכות אחרות של יחסי עובד-מעביד, תוך התחשבות במכלול האינטרסים של הקבוצות,
 26 השחקנים וענף הכדורגל בכללותו; בהתאם לכך, אין להסתכל על הגבלה מסוימת על העברת
 27 שחקן לכשעצמה, אלא מתוך הכרה בצורך להסדרים כוללים ולאיוונים מורכבים. בפרט אין
 28 בהגבלות המוטלות על מעבר שחקנים מכח ההסכמים עם קבוצותיהם וכללי ההתאחדויות
 29 לכדורגל ופיפ"א בבחינת "סחר בבני אדם": לקבוצה יש זכות להעסיק שחקן מסויים וזכות זו
 30 איננה צריכה לסגת מפני זכויות יסוד של השחקן.
 31 ונביא הדברים בלשונם (ההדגשות לא במקור):

33 13. דיני הספורט הם ענף מיוחד במשפט. הדבר נכון ביתר שאת כאשר
 34 עסקינן בספורט קבוצתי. ישנם ענפי ספורט – כדורגל, כדורסל, כדור-
 35 בסיס – שלא ניתן לקיים בהם תחרות בדרך של אחד מול אחד. זאת
 36 לעומת ענפי ספורט כגון טניס, גולף וריצה – שהתחרות בהם היא
 37 אינדיבידואלית – כל אחד בשביל עצמו. על רקע זה, ושיקולים

1 כלכליים אחרים כגון קיומו של מועדון המשוך לעיר מסוימת, נוצר
2 צורך להגדיר את הקבוצה ולקבוע כללים ביחס אליה. שחקנים לא
3 יכולים לבוא ולצאת בכל משחק או להצטרף לכל קבוצה כאוות נפשם.
4 המועדון דורש, אפוא, מיזוג של יחידים לכדי קולקטיב. אין זה שולל
5 שינויים בשיוך הקבוצתי של היחיד, ורבים הם בנמצא, אך נקודת
6 המוצא היא אחרת.

7 רקע זה דורש הסדר. לצד הכללים במשחקי הספורט עצמם, ישנם
8 הכללים המחייבים לגבי המועדונים והקבוצות. כך ודאי כאשר
9 האחרונים חוצים גבולות וימים. מכאן חשיבות התקנונים של פי"א
10 ואופ"א, ובפרט תקנות ההעברה. מציאות זו מכתיבה את אופייה של
11 מערכת ההסכמים המשולשת – בין שתי הקבוצות ובין הקבוצות
12 לשחקן.

13

14 על "סחר בבני אדם" והתמונה ההסכמית הכוללת

15 17. טוענות המערערות, כי פרשנות בית משפט קמא מאפשרת, הלכה
16 למעשה, "מסחר" בשחקנים עצמם והעברתם מקבוצה לקבוצה כמטבע
17 עובר לסוחר. במבט ראשון, טענה זו שובה את הלב ומדגישה את הפן
18 הערכי של המשפט. ניתן להציג את הטענה באופן אחר, לפיו פסק הדין
19 רואה בשחקן כְּטוֹל אוטונומיה, והרי המשפט – בתחומים רבים
20 ושונים – שם דגש רב על האוטונומיה של היחיד (ראו דנ"פ 404/13
21 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 1 לחוות דעתי (15.4.2015)).
22 אם כן, מדוע לאפשר שינוי המדיניות כטענת המערערות או הגברת
23 דרכי האכיפה כטענת המשיב?

24 תשובתי היא כי במבט שני ושלישי, הטענה בדבר "סחר בבני אדם"
25 מאבדת את עוקצה. בטרם אבהיר את הטעם לכך, אוסיף מימד. לַן
26 הייתי סבור כי ההסכמים פוגעים באוטונומיה של השחקנים ונגועים
27 בסחר בבני אדם – הפתרון המתבקש היה ביטול ההסכמים, ולא ביטול
28 החיוב במס. הסכם שנגוע בסחר בבני אדם מועמד לביטול, בין היתר
29 בשל היותו הסכם הנוגד את תקנת הציבור (ראו סעיף 30 לחוק החוזים
30 [חלק כללי], התשל"ג-1973). מהצד האחר, היה וההסכם אינו הופך
31 את השחקן לכלי ביד היוצר, שאלת המס או דרך המיסוי תיבחן על פי
32 כללי המס הרלוונטיים. הרי המס לא מוטל על השחקן אלא על
33 הקבוצות. טענתן מתמצית בכך שהטלת מע"מ על התמורה
34 ששולמה במסגרתם היא היוצרת בעייתיות ואינה מתיישבת עם
35 זכויותיו של השחקן כאדם בכלל וכעובד בפרט. כאמור, איני סבור כי
36 חיוב המערערות במע"מ פוגע בזכויות השחקן, ואף ספק בעיניי אם
37 האבחנה בין מהות ההסכמים כשלעצמם לבין השלכותיהם המיסוייות

יכולה לעמוד. עוד אין לשכוח כי כיום מובן כי נכסים בלתי מוחשיים כגון ידע הם ברי מיסוי. כאמור, זכות היא מונח רחב בחוק מע"מ. נחזור, אפוא, לשאלה המקדמית והיא האם מדובר בסחר בבני אדם.

סבורני שזה אינו המצב.

18. נזכיר את דברי נמדר שהובאו לעיל, שלפיהם נכסים בלתי מוחשיים "מהווים זכות משפטית ערטילאית המקנה לבעליה את היכולת לפעול בצורה מסוימת או להימנע מפעולה מסוימת" והם כוללים, בין היתר "זכויות על פי חוזים שונים או על פי חוק לפעול בצורה מסוימת". אכן, כל עוד הסכס ההעסקה בין הקבוצה לשחקן לא פקע, הקבוצה היא המחזיקה בזכות להעסקתו. זאת הן מכוח חוזה (הסכס ההעסקה), והן מכוח תקנוני פיפ"א. כפי שצוין, תקנונים אלה קובעים כי שחקן יכול להיות רשום בקבוצה אחת ובהתאחדות אחת בלבד בזמן נתון, וכי אינו רשאי לשחק עבור קבוצה שאינו רשום בה. המערערות טוענות, כי יש לראות בשחקן ככל עובד אחר המבקש לסיים את חוזה העסקתו טרם זמנו. זאת, בכפוף לתשלום פיצויים – מעין "קנס עזיבה מוקדמת", כלשונו. ואולם השוואה זו אינה מביאה בחשבון את ייחודיות המטרייה דנו. למעשה, זוהי ראיה חלקית ובסופו של דבר מעוותת של מציאות ההוראות המחייבות את השחקן והקבוצות. הגבלת המעבר של שחקנים בין קבוצות במהלך תקופת הסכמי העסקתם אינה נובעת רק מהסכמים אלה. השחקנים, הקבוצות וההתאחדויות השונות מחויבים כולם לתקנוני פיפ"א ולהוראותיהם. אלה מתווים את חוקי המשחק – תרתי משמע. על פיהם, שחקן אינו יכול לשחק במועדון שאינו רשום בו, וכן אינו יכול להיות רשום ביותר ממועדון אחד. מגבלות אלה נועדו להסדיר ולפקח על העברת השחקנים בין קבוצות שונות, באופן שיאזן בין האינטרסים השונים של הצדדים ומתוך שיקולים כלליים של קידום ענף הכדורגל. השחקנים, הקבוצות וההתאחדויות מודעים למגבלות אלה וכפופים להן. כך המצב שנוצר אינו נובע רק מההסכמים אלא גם מהכללים שמחוצה להם.

15. יצויין כי החלטתי בעניין V ופסק הדין קשר ספורט שימשו את הבורר [REDACTED] בפסק הבוררות בתיק בוררות W נגד Y, שניתן ביום 24.9.15. בפסק זה נדחתה תביעת השחקן לשחרורו, תוך שהבורר קובע שהשחקן איננו יכול לחייב את הקבוצה לשחררו.

16. אני ער לכך שלצד פסקי הבוררות שצוטטו לעיל ופסקי בוררות נוספים שהובאו על ידי הנתבעת, קיימים מספר פסקי בוררות/החלטות בהם התקבלה בקשת השחקן לעבור מקבוצתו [REDACTED] נ. [REDACTED] שניתן על ידי [REDACTED], תיק בוררות [REDACTED] נ. [REDACTED] שניתן ע"י [REDACTED]. בפסקי בוררות אלה ניתן

1 משקל רב לחוסר הנוחות שבחייב שחקן להיות קשור לקבוצה בה איננו חפץ לשחק תוך קביעה
2 שאין מקום לכפות חוזה למתן שירות אישי. בעניין V הבעתי את דעתי שעל המוסד לבוררות
3 לעמוד בפרץ ולא לתת למקרים קשים (hard cases) להביא להפרת האיזונים שנקבעו בדין
4 וכדין, לפיהם פועלים ועליהם מסתמכים כל הגורמים בענף.
5 זאת ועוד; בכל הכבוד לחברי הבוררים, אני סבור כי הטענה בדבר אי-אכיפת הסכם להעסקת
6 שחקן הינה טענה שיכולה לשמש מגן ולא חרב: במקום בו תובעת קבוצה משחקן שישחק
7 בשורותיה, יכול השחקן להתגונן בטענה זו כנגד אכיפת ההסכם כלפיו (וראה פסקי הבוררות:
8 תיק בוררות Y נ. [REDACTED] שניתן ע"י [REDACTED], [REDACTED] נ. [REDACTED].
9 [REDACTED] ניתן בשנת 2007 ע"י [REDACTED], תיק בוררות [REDACTED] נ. הפועל כפר סולם
10 שניתן בשנת 2008 ע"י [REDACTED] ופסק הביניים בתיק בוררות [REDACTED] נ.
11 [REDACTED] שניתן ע"י ע"ד [REDACTED] (לעניין ההכרעה בתביעה שכנגד שהוגשה ע"י
12 [REDACTED]). לא כך מקום בו השחקן הוא שמגיש התביעה ועתירתו הינה להשתחרר
13 ממחויבותיו כלפי הקבוצה תוך פגיעה בזכות הקבוצה להחזיק בזכויות הספורטיביות
14 והכלכליות הנובעות מרישומו בשורות הקבוצה (מה שנקרא פעם: "כרטיס שחקן"). אינני
15 מוציא מכלל אפשרות כי לאור הקביעות הבוררות והחותכות בפסק הדין בעניין קשר ספורט,
16 ובפרט ההסתייגות המפורשת מהטענה כי חוזי השחקנים הינם בגדר "סחר בבני אדם", לו
17 ניתנו פסקי הבוררות "המשחררים" כעת, תוצאתם הייתה הפוכה. כאמור לעיל, פסק הבוררות
18 בעניין W ניתן לאחר פסק הדין בקשר ספורט.

19 17. אשר לאפשרות להתיר מעבר של השחקן בכפוף לפיצויים שיפסקו לטובת הקבוצה: בהעדר
20 נסיבות מיוחדות (ואעמוד על כך להלן), אינני סובר שיש לתת לשחקנים לקבוע מה התרופה
21 המועדפת על הקבוצה במצב בו שחקן מביע את רצונו שלא להמשיך ולשחק בשורותיה; יש
22 לזכור כי אי-הסכמת הקבוצה להצעת/דרישת השחקן לפסיקת הפיצוי כתנאי לשחרורו (ככל
23 שזו נעשית בתום לב), עדיין לא מעמידה השחקן במבוי סתום לגמרי: כאמור, עומדת לצידו
24 האפשרות של כניסה להסגר. זו הדרך בה בחר המחוקק – במטריה המיוחדת של ענף הספורט –
25 לאזן בין הזכות לחופש העיסוק של השחקן לזכות הקבוצה ב"כרטיס השחקן". כידוע, מוערות
26 הגבלות מטעמים שונים על הזכות לחופש העיסוק (כגון לצרכי מניעת תחרות) וזכות זו איננה
27 בלתי-מוגבלת. כפי שעובד יכול להתחייב – במפורש או מכללא – שלא להתחרות במעבידו
28 לתקופה מסויימת, כך ניתן להכיר בתקופה בה מאויין רצונו של ספורטאי להתאמן ולשחק
29 באגודה אחרת, ולהגבילה כדי תקופת ההסגר.

30 הקבוצות משקיעות משאבים רבים באימון השחקנים, פותחות בפניהם אפשרויות ויוצרות
31 הזדמנויות; זהו שטר ושוברו בצידו, ויש להשאיר בידי הקבוצה את ההחלטה האם היא מוכנה
32 להסתכן בקביעת הפיצוי המגיע לה על ידי בורר או שהיא מעוניינת להמשיך ולהחזיק ב"כרטיס
33 השחקן".

34 18. השחקן מוסיף וטען כי בעינינו מתקיימים איתם נסיבות חריגות ויוצאות דופן אשר מחייבות
35 סטייה מהקבוע בתקנון הרישום. בכלל זה מונה השחקן את גילו, ריחוק בית הוריו מ[REDACTED],
36 השפל המקצועי בו הוא מצוי בשנה וחצי האחרונות ורצונו הכן שלא להוסיף ולשחק בנתבעת.

1 סעיף 8 לתקנון הבוררות קובע כי על הבורר לדון על פי "הוראות תקנוני ההתאחדות ונספחיהם
 2 וכל מסמך שנערך על פיו (כך במקור – ת.ע.)", אך מוסיף וקובע כי על הבורר לפעול "ככל
 3 שיראה לו צודק ונכון בנסיבות העניין". בהסתמך על כך קבעתי בעניין V כי למוסד לבוררות יש
 4 סמכות לאשר העברת שחקן מקבוצה מקצוענית לקבוצה מקצוענית אחרת, אף אם לא
 5 מתקיים אחד מהתנאים לכך הקבועים לכך בסעיף 12(ב)(5)(א) לתקנון הרישום. יחד עם זאת
 6 קבעתי לעניין גדרי סמכות זו:

7
 8 ויודגש. השימוש בסמכות זו (צריך להיעשות במשורה, רק באותם
 9 מקרים יוצאי דופן וחריגים מאוד, לאחר שלא נמצאה חלופה סבירה
 10 אחרת ותוך ניסיון לאזן ככל האפשר בין שחרור השחקן מהקבוצה
 11 לבין שמירה על זכויות הקבוצה.

12 על המוסד לבוררות לגלות איפוק רב ולא להתפתות להעביר
 13 שחקן בכל "מקרה קשה" שמובא בפניו: כידוע, מקרים קשים יוצרים
 14 מציאות קשה, אשר בסופו של יום עומדת בניגוד לכוונת מתקין
 15 הנורמות. יש לכבד את המנגנונים הקבועים בדין, אשר נועדו ליצור
 16 איזון בין האינטרסים של השחקן לבין האינטרסים של קבוצה בפרט
 17 ולהסדר הפעילות בענף הכדורגל בכלל.

18 אינני סבור שזה הזמן וזה המקום למנות את רשימת הנסיבות אשר
 19 בהתקיימן יש להשתמש בסמכות האמורה; ברור כי צריכה להיווצר
 20 מסה קריטית כבדה מאוד של תמהיל כזה או אחר של נסיבות, כדי
 21 שהמוסד לבוררות יורה על שחרור שחקן אף אם לא התקיימו
 22 התנאים הדווקניים הקבועים בדין.

23 למותר לציין כי האמור לעיל חל על מקרה בו דרישת השחקן
 24 לשחררו איננה מבוססת על טענה של הפרת ההסכם על ידי הקבוצה.
 25 במקרה כזה השיקולים שונים וניתן משקל רב יותר לאינטרסים של
 26 השחקן.

27
 28 אם כן, אל מול הנסיבות האישיות של השחקן, יש להעמיד את האינטרסים של הקבוצה. כפי
 29 שהעיד [REDACTED] מנהל מחלקת הנוער בנתבעת, האגודה משקיעה משאבים
 30 עצומים במחלקת הנוער, מתוך רצון להעמיד תנאים אופטימליים לשחקנים. התובע עצמו זכה
 31 לתנאים טובים ומומנה לו שהות בפנימיית מקווה ישראל בעלות של עשרות אלפי שקלים.

32 השחקן מצידו הפסיק באופן פתאומי את הגעתו לאימונים וסרב בכל תוקף לנסות להשתלב
 33 מחדש באימוני הקבוצה. ספק בעיני אם יש לתת אמון מלא בגרסת השחקן לפיה מה שחשוב
 34 בעניו זה לשחק קרוב לבית, גם אם המדובר בקבוצה מליגה ב' או ליגה ג' (עמ' 4 לפרוטוקול,
 35 שורות 32 – 36), בני בני הטלתי ספק בדברים אלה לכשנשמעו, וספק זה גבר לאחר שהתברר
 36 כי מתקיים מו"מ להעברתו [REDACTED]. דומני כי באמירותיו "המוחלטות" כי איננו
 37 רוצה להיטות [REDACTED] ואיננו יכול להמשיך ולשחק בקבוצה ולו לרגע אחד, יש גם הדהוד של

- 1 עצות שככל הנראה ניתנו לו, כיצד עליו להציג את עמדותיו. יש בכך כדי להקנות במקצת
2 אמירות אלה, אך אוסיף מיד כי התרשמתי שהשחקן אכן נתון לקשיים רגשיים ניכרים אשר
3 מניעים אותו.
- 4 גם המשבר המקצועי הנטען איננו כצעקתה: אכן בעונה הקודמת לא מילא השחקן תפקיד
5 מרכזי בקבוצה – כפי שהיה בעונות הקודמות, אך הדבר נבע מהעובדה ששיחק עם בוגרים
6 ממנו. השחקן אישר שחל שינוי מגמה במחנה האימונים שחל בקיץ האחרון, בו "התחלף
7 מחזור" והשחקן כבר נמנה על השכבה הבוגרת. יש גם לזכור כי לאור תאריך לידתו, אם הדבר
8 ידרש להבשלתו הספורטיבית, השחקן יוכל לשחק עונה נוספת בקבוצת הנוער, כחריג גיל.
- 9 הקבוצה מציעה לתובע מגורים בדירה שכורה על חשבונה ומוכנה להגיע להסדר אחר שיתאים
10 לשחקן. אין בכך כדי להוות הלימה לרצונו של השחקן לגור בביתו ולא לנסוע נסיעות ארוכות
11 לאימוני ומשחקי הקבוצה, אך יש בדך כדי להקל מאוד עליו. כדי לרצות השחקן, הקבוצה אף
12 מוכנה להתקשר עימו בהסכם (ומכיוון שהשחקן לא בחן הצעה זו, לא ניתן לאמר דבר על
13 סבירות התנאים שיוצעו על ידי הקבוצה).
- 14 19. סיכומו של דבר: לשחקן אין כל טענה על התיחסות הקבוצה והתנהגותה כלפיו וגם אני לא
15 מצאתי כי נהגה שלא כראוי. בהתחשב במכלול הנסיבות, בין במישור שבין הקבוצה לבין
16 השחקן ובין בהסתכלות כוללת על האיזונים המתחייבים לשם שמירת האינטרסים של
17 השחקנים והקבוצות כולם, אין מקום לקבל את עתירת השחקן.
18
- 19 20. לפני חתימה: הכרעות הקשורות במעמדן של שחקן מטילות על בורר עומס רגשי רב, על אחת
20 כמה וכמה כשלפני ניצב בחור צעיר ומוכשר מאוד, העומד/העמיד עצמו בפרשת דרכים. ב"כ
21 השחקן, עו"ד [REDACTED], עשה את המיטב עבור השחקן ו"הקשה" עלי עוד יותר את קבלת
22 ההחלטה.
- 23 אכן, התנאים הקבועים בקשר לשחרור שחקנים אינם אופטימליים, ובפרט יתכן שיש מקום
24 להחיל את ההסדר שבסעיף 12(ב)(2)(5) (ב) (פניה למוסד למעמד השחקן) גם על גילאים 17 עד
25 21; אולם, לא לי הסמכות לעשות כן וכמפורט לעיל, לא השתכנעתי כי התקיימו הנסיבות
26 יוצאות הדופן לסטות מהקבוע בדין.
- 27 אני מקווה כי החלטתי לא תעמוד לרועץ לשחקן למצות את הפוטנציאל הגדול הטמון בו.
28
29
- 30 החלק האופרטיבי
- 31 21. התביעה נדחת.
- 32 22. התובע ישא בהוצאות הנתבעת בסך של 5,000 ש"ח. סכום זה ישולם עד ליום 11.2.16, שאם לא
33 כן, יצורפו לו הפרשי הצמדה וריבית כדין החל ממועד פסק זה ועד לתשלום בפועל. לא מצאתי
34 לחייב התובע בסכום ההוצאות הראלי אך אינני סבור כי יש לפטור אותו כליל.
- 35 23. שכר טרחת הבורר בסך של 6,000 ש"ח בתוספת מע"מ ישולם כדלקמן:
36 - סך של 750 ש"ח בתוספת מע"מ ישולם מהפיקדון.
37 - סך של 5,250 ש"ח בתוספת מע"מ ישולם על ידי התובע.
38
- ניתן היום, 11.11.2015.

1

2

3

4

5

Z

בורר